

KOCAELI UNİVERSİTESİ

BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ

PROLAB I-3

PRIORITY QUEUE

Muhammed Numan MERCAN
200202098

Mehmet Ali AKDOĞAN
20202017

I. BAŞLARKEN

Bu projede öncelikli kuyruk (priority queue) veri yapısı kullanarak hava uçuş kontrol sistemi yapmamız amaçlanmıştır.

Kuyruk veri yapısı adından anlaşılacağı üzere ard arda elemanların eklenerek ve ilk eklenen elemanların kuyruktan ilk ayrılması ile sonuçlanan (FIFO - First in First Out prensibi) bir veri yapısı algoritmasıdır. Bu yapı dizi veya bağlı liste yapısı kullanılarak oluşturulabilir. Biz bu projede projenin kapsamı dolayısıyla bağlı liste kullanarak projeyi gerçekleştirdik.

Queue leri anlamak için kısaca şu adımları sayabiliriz::

- Kuyruğun ilk kısmına (başına) "FRONT" son kısmına "REAR" denir
- Kuyruk yapısında iki uçta işlemler yapılabilir
- Enqueue ile kuyruğa eleman eklenir (kuyruk sonuna ya da önceliğe göre)
- Dequeue ile kuyruktan eleman çıkarılır. Front kısımdaki eleman ilk olarak işlem yapacağı için ilk olarak o çıkarılır.

Kuyruk yapısında belli başlı fonksiyonlar vardır , bunlardan bazıları :

- peek() : Sıradaki elemanı getirir
- add() : Kuyruğa eleman ekler
- remove() : Belirli elemanı siler
- poll () : Son elemanı getirir ve siler
- clear() : Tüm elemanları siler

II. ÖZET

Projeye queue yapısını tekrar inceleyip iyice öğrenerek basit alıştırmalar yaparak başladık. Basit yapılarda kullanmayı öğrendikten sonra bu kuyrukları öncelik sırası ile çalıştırmayı ve onlar üstünden işlem (çıkarmak, eklemek) yapmayı başardık.

Ardından istediklerini nasıl yapabileceğimiz hakkında planlama ve kabaca taslak oluşturma aşamasına geçtik bu aşamada örnek kompleks öncelik yapılarını - projelerini inceleyerek nelerin nasıl yapıldığı hakkında fikir edindik. Basit bir akış şeması ile süreci görünür kılmaya çalıştık ve ardından zaten alıştırma yaptığımız kodlamaya iyice giriştik. Öncelikli kuyruksa öncelikleri tam olarak sıralayabilmek bizi fazlasıyla yordu. Ve bu öncelikleri inis saatleri ile paralel işleyebilmek işimizi en zorlayan yer burası oldu. Yaptığımız sonuçları yazdırarak terminalde gösterdik.

Rapor , yaptığımız bu projeyi her tarafıyla açıklıyor olacaktır.

III. GİRİŞ

Priority queue yapısını öğrenip basit kodlara kurduktan sonra istediklere göre bir kuyruk yapısı oluşturmaya koyulduk , eklenen elemanı önceki eleman veya elemanlarla - bu elemanları temp ve prevTemp adlı değişkenlerde saklayarak tüm elemanları kontrol etme amacı ile kullandık- kontrol eden koşul ve döngüler kurduk. Kurduğumuz koşullu yapılarda bazı göremediklerimiz ve bizi

fazlasıyla ugrastıran mantık hataları oldu. Bu hataları deneyerek gormeye ve düzeltmeye çalıştık.

Bu şekilde yaklaşık yapımızı oluşturduktan sonra yapılması olası isterleri göstermek ve sectirmek adına secim menu su hazırladık. Bu menu ile manuel secim ler ile kuyruk oluşturuluyor ve üzerinde isterlere gore kontroller saglanıyordu.

Tabi projede istenen bu ekleme ve düzenlemeleri el ile değil otomatik olarak "input.txt" dosyasından cekerek alıp kontrollere sokmaktı. Bu yüzden elimizdeki yapıyı verilerin dosyadan alınacak haliyle düzenlemeye çalıştık.

A. YONTEM ve İLERLEYİŞ

Biz öncelikle bir çok projede yaptığımız gibi projenin temel yapısındaki algoritmayı , ardından o algoritma dogrultusunda bizden istenenleri ve bizim ilk olarak yapabileceklerimizi araştırmamız ile ilgili küçük bir yol haritası ve taslak oluşturma ile başlıyoruz. Bu planlama sonrası açık bir anlayış kazandıysak projeye karşı tam olarak kodlamaya başlıyor ve ilerliyorduk. Bu projede kuyruk yapısı hakkında fazla eksliğimiz ve az tecrübemiz olduğu için yapabileceklerimiz ve onları nasıl gerçekleştireceğimiz konusunda aksaklıklar yaşadık. Bu durum haliyle projenin tam anlayışla değil anlayarak kodlama yoluyla oluşmasını sağladı.

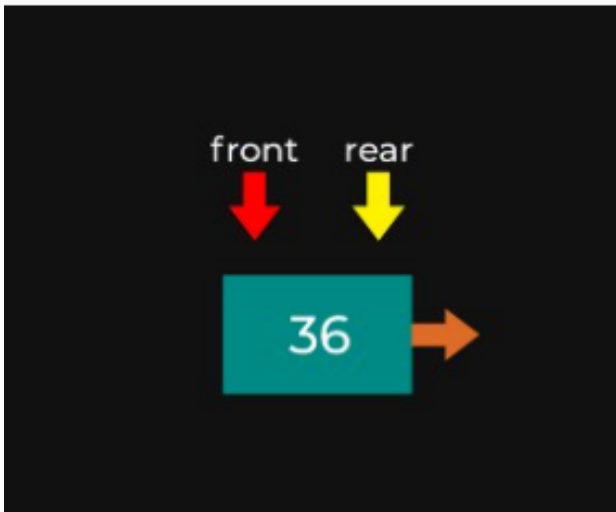

Fig. 1. Tek elemanlı bir kuyruk örneği

Bu yapı kuyrukta tek eleman olduğunda front ve rear yapısının nerede olduğunu açıklıyor , tek eleman kaldığında oluşabilecek mantık ve referans hatalarını gidermek için böyle bir tanımlama yapmamız gerekecek.

Oncelik	UcakID	Saat
1	1	14
2	2	13
2	3	11
3	4	10
4	5	16
2	6	10
3	7	2
3	8	14
4	9	17
4	10	13
1	11	1
1	12	1

Fig. 2. Dosyadan okunan sırasız veriler

Burada "input.txt" dosyasından okunan değerlerin oncelik , ucaKID , saat verileri ile okunmuş hali bulunuyor.

ONCELIK_ID	UCAK_ID	SAAT
1	11	1
1	12	1
3	17	1
4	22	1
3	7	2
2	23	2
2	27	2
4	28	3
3	24	8
2	13	9
3	4	10

Fig. 3. Verilerin kuyruğa eklenmiş hali

Burada okunan veriler saat ve oncelik baz alınarak kuyruğa eklenmiş durumdadır.

IV. SONUCLAR

Projede sürecin sonuna yaklaşıırken elimizde pek elle tutulur bir program yoktu fakat gözden kacırdığımız küçük ama etkisi büyük bir problemi farketmememiz sonucunda o problemi çözerek çok hızlı bir şekilde sonuca ve neredeyse tüm isterleri karşılar hale ulaştık. Bize başta kuyruk veri yapısını ve en önemlisi de bazen resme biraz daha geriden bakma tecrübelerini edinmeyi sağlaması projenin en büyük getirilerinden oldu. Bu sayede hem teknik hemde hayat tecrübeleri açısından güzel bir deneyim edinmiş olduk. Bu proje ile birlikte planlamayı , süreç yönetmedeki hataları kodlama ve planlama arasındaki bağlantıyı ve problemi en basit haliyle çözebilmenin avantajlarını öğrenmiş ve ileriki deneyimlerimizde kullanmak üzere almış olduk.

```

28 nolu ucaak havaalanından ayrıldı.
Ucagin kalkis yaptigi saat : 3
-----
24 nolu ucaak havaalanından ayrıldı.
Ucagin kalkis yaptigi saat : 8
-----
13 nolu ucaak havaalanından ayrıldı.
Ucagin kalkis yaptigi saat : 9
-----

```

Fig. 4. Sirasi geldiginde kalkis yapan ucaaklar

Burada kuyruğa girmis ve sirasi gelmis ucaakların kalkis yapması ve kalkis ile ilgili bazı bilgileri veriliyor

Proje için planlama yaparken oluşturduğumuz ve problemin çözümünü anlaşılır kılan ve kodlamada işimize yarayan akış şemasını raporun ilerleyen kısımlarında göreceksiniz. Bu şemaları ayrı ayrı yapmakta fayda gördük çünkü birleşik bir şema fazlasıyla kompleks ve büyük duruyor olacaktı.

Bu raporda projemizi sürecin başından sonuna kadar hem problemin hemde problem çözümünün aşamalarını açıklamak ve anlaşılır kılmak için bir rehber niteliği görmektedir.

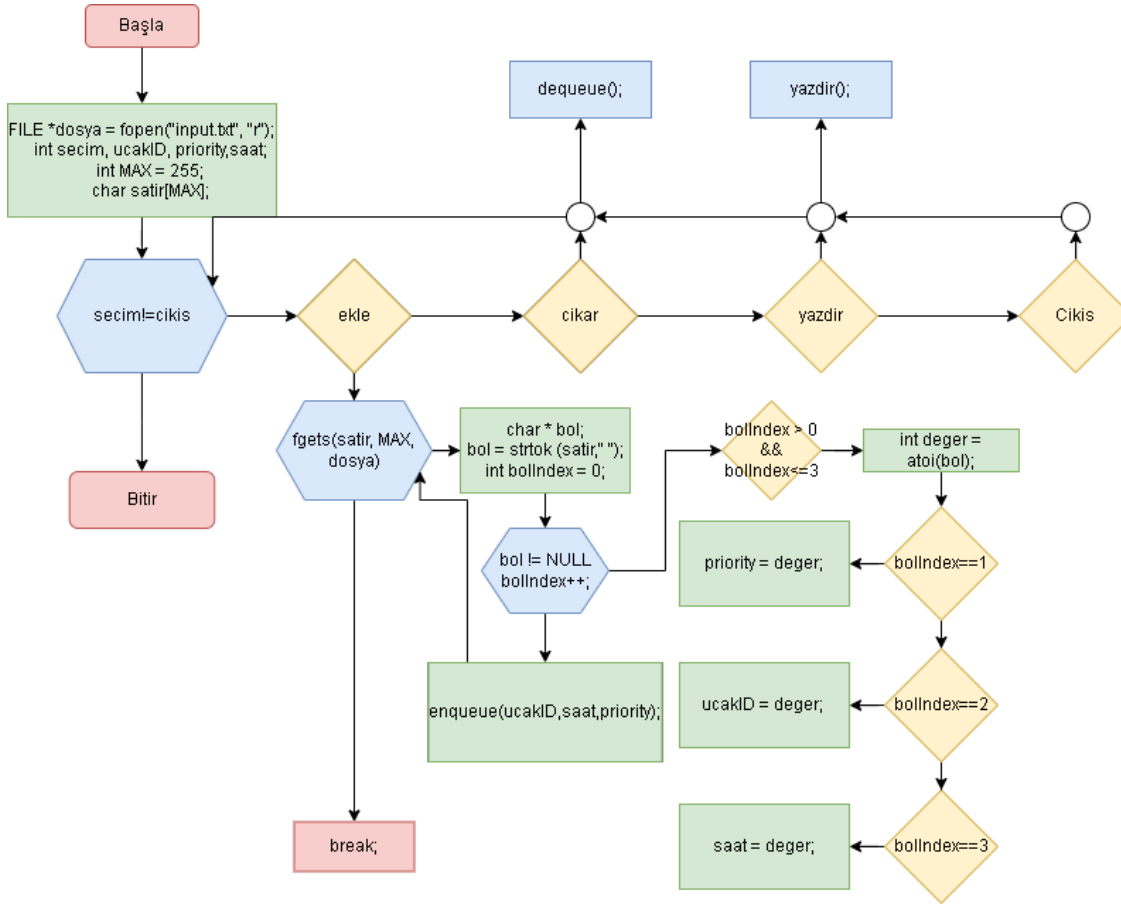

Fig. 5. Akis Semasi Ana Govde

Burada main fonksiyonu içinde yaptığımız işlem akışını akış şeması ile gösterdik, içinde kullandığımız diğer fonksiyonların algoritma akış şemaları bu kısımda karışık ve büyük duracağından dolayı onları da ayrı bir şema ile gösterdik.

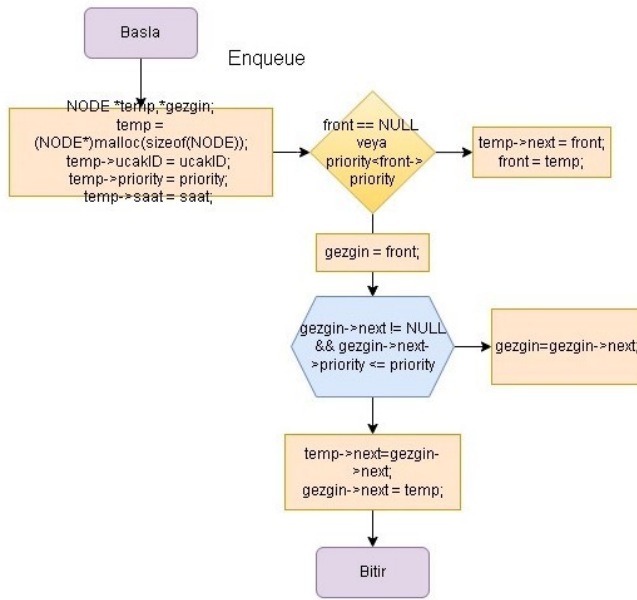

Fig. 6. Enqueue fonksiyon FC.

Kuyruğa eleman ekleme fonksiyonları bu kısımda bulunuyor.

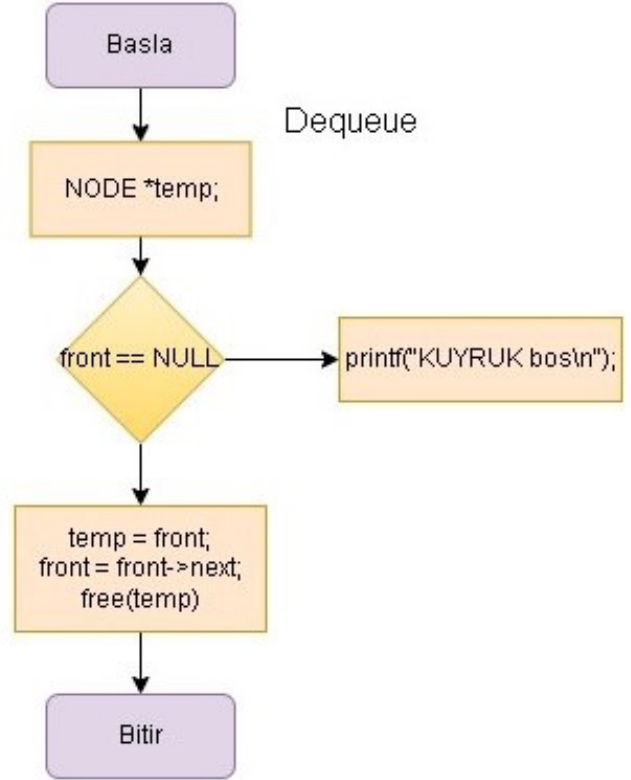

Fig. 7. Dequeue fonksiyon FC.

Kuyrukta siradaki elemanı cikarma fonksiyonları bu kısımda bulunuyor.

V. KAYNAKÇA

- <https://medium.com/@tolgahan.cepel>
Veri Yapıları : Queue
- <http://www.belgeler.org/glibc/glibc-Finding-Tokens-in-a-String.html>
- <https://www.javatpoint.com/priority-queue-using-linked-list>
- <http://www.baskent.edu.tr/>
- Bilgisayar Kavramlari : Veri Yapilari - Queue
<https://bilgisayarkavramlari.com/>
- <https://www.geeksforgeeks.org/priority-queue-using-linked-list/>
- [https://en.wikipedia.org/wiki/Priority Queue](https://en.wikipedia.org/wiki/Priority_Queue)